

НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ТА ТУРИЗМ: МИСТЕЦТВО ТАНЦЮВАТИ

Нагайнікова Катерина Олексіївна,
студентка 3 курсу спеціальності «Туризм»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м.Київ, Україна,
e-mail: nahainikovako@krok.edu.ua

Мелько Людмила Федорівна,
к.пед.н., доцент, завідувач кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м.Київ, Україна,
e-mail: ludmilam@krok.edu.ua

Виконавське мистецтво – невід’ємна складова нематеріальної культурної спадщини народів світу, що користується величезною популярністю у туризмі.

Відповідно до ст.2 Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини «нематеріальна культурна спадщина» (НКС) проявляється у різних галузях, у т.ч. у виконавському мистецтві [1]. «Виконавське мистецтво варіюється від вокальної та інструментальної музики, танцю та театру до пантоміми, співаних віршів тощо. Вони включають численні форми культурного вираження, які відображають людську творчість, і які також певною мірою присутні в багатьох інших сферах нематеріальної культурної спадщини» [2].

Танець – самобутня складова виконавського мистецтва. Кожен танець відповідає характеру й духу того народу, в середовищі якого він зародився і розвивається. Виконавське мистецтво, танцювальна культура користуються величезною популярністю в туризмі, привертаючи увагу своєю унікальністю та емоційною складовою.

Проаналізуємо Репрезентативний список НКС ЮНЕСКО та виділимо танцювальне мистецтво різних регіонів світу у географічному розмаїтті, а саме:

- Фламенко (Іспанія, 2010 р.);
- Коло, традиційний народний танець (Сербія, 2017 р.);
- Народні пісні та танці Калбелії Раджастану (Індія, 2010);
- Танець Ісукуті народів Ісукуха та Ідакхо Західної Кенії (Кенія, 2014 р.);
- Танго (Аргентина, Уругвай, 2009 р.) та ін.[3].

Фламенко – один із найвідоміших і найпопулярніших танців світу, який є складовою самобутньої культурної традиції Іспанії, її візитівкою, танець, який активно передається від покоління до покоління. Але фламенко – це не просто танець. У Репрезентативному списку НКС – це «мистецьке вираження», що поєднує і пісню, і танець, і музику.

Він зародився в Андалусії, на півдні країни. Це танець пристрасті, глибоких емоцій і почуттів під акомпанемент гітари, що давно вже стало мистецтвом, з використанням кастаньєт, плескання в долоні та тупотінням.

Фламенко виконується під час різноманітних заходів, на громадському та місцевому рівнях. Величезну роль у збереженні та поширенні традиції є клуби фламенко. У Репрезентативному списку фламенко знаходиться з 2010 р. [4].

Коло – це традиційний народний сербський танець, який виконується під час різноманітних громадських святкувань, на місцевих заходах, у сімейному колі, залучаючи всіх членів місцевої громади. Це колективний танець, який виконують танцюристи, тримаючись за руки і рухаючись по колу. Найпоширеніший спосіб передачі навичок – це безпосередня участь у танці. Також знання здобуваються через звичайну систему освіти та в балетних і музичних школах, пробуджуючи в учнів бажання вчитися та вдосконалювати власну успішність. У країні розвинена система культурно-мистецьких товариств і колективів народного танцю. До Репрезентативного списку НКС танець був включений у 2017 р. [5].

Народні пісні та танці Калбелії Раджастану. Надзвичайно цікавий традиційний танець збережено у громади Калбелії (Раджастан, Індія). Це танець мешканців пустелі Тар, які професійно ловили змії. Танець виконують жінки, які у традиційних костюмах з рясно розшитими маленькими дзеркалами та срібними нитками, в татуюваннях, кружляють у чорних спідницях, повторюючи рухи змії. До Репрезентативного списку елемент внесено у 2010 р. [6].

Музично-танцювальне мистецтво є складовою самобутньої культури народів Африки. Серед них, танець **Ісукуті** – традиційна вистава в Західній Кенії. Свою назву отримав від барабанів, які використовують під час його виконання, і супроводжуються рогом антилопи та металевими брязкальцями. Танець швидкий, енергійний та пристрасний, який супроводжується грою на барабанах та співом. Він виконується у культурному середовищі місцевих громад під час різних святкувань, пов'язаних з етапами життя людини (народження, ініціація, весілля, похорони, свята та ін.). Включено до Репрезентативного списку у 2014 р. [7].

Танго – один з найпопулярніших танців світу, ціле мистецтво рухів, емоцій, поезії, пристрасності, музики. Зародився в Буенос-Айресі (Аргентина) та Монтевідео (Уругвай) у бідних портових міських районах. Музика танго – це синтез різноманітної музичної культури Європи, Африки та Америки. Має унікальну історію, від популярності до заборони і відродження. На сьогодні в Аргентині щорічно проводиться чемпіонат світу з аргентинського танго. Танго також включено в святкування національної спадщини в Аргентині та Уругваї. Внесено у Репрезентативний список у 2009 р. [8].

Танцювальне мистецтво привертає увагу туристів з усього світу і є складовою туристичного продукту. Аргентинське танго, фламенко відомі у всьому світі та включені у програми екскурсійних турів. Туризм також може сприяти популяризації танцювальної спадщини Сербії, Індії, Кенії та інших країн, привертаючи увагу відвідувачів, і створюючи можливість для розвитку місцевих громад.

До Репрезентативного списку НКС України, на нашу думку, варто включити гопак – український традиційний танець, який є візитівкою українського танцювального мистецтва, один із найяскравіших та найкрасивіших танців світу.

Наразі, коли на території України йде війна, необхідно максимально залучати кращі зразки української культури до охорони та збереження, розширюючи як Національний перелік елементів НКС, так і поповнюючи списки НКС людства.

Список використаних джерел:

1. Конвенція про охорону Всесвітньої культурної і природної спадщини: від 04.10.1988 р. № 6673-XI. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_089
2. Performing arts (such as traditional music, dance and theatre). Нематеріальна культурна спадщина ЮНЕСКО: офіц. сайт. URL: <https://ich.unesco.org/en/performing-arts-00054>
3. Нематеріальна культурна спадщина ЮНЕСКО: офіц. сайт. URL: <https://ich.unesco.org/en/home>
4. Фламенко. URL <https://ich.unesco.org/en/RL/flamenco-00363>
5. Коло, традиційний народний танець. URL <https://ich.unesco.org/en/RL/kolo-traditional-folk-dance-01270>
6. Народні пісні та танці Калбелії Раджастану. URL <https://ich.unesco.org/en/RL/kalbelia-folk-songs-and-dances-of-rajasthan-00340>
7. Танець Ісукуті народів Ісукха та Ідакхо Західної Кенії. URL: <https://ich.unesco.org/en/USL/isukuti-dance-of-isukha-and-idakho-communities-of-western-kenya-00981>
8. Танго. URL <https://ich.unesco.org/en/RL/tango-00258>